

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 233 (2235) ♦ Серед, 15 грудня 1999 року ♦ Ціна договірна

15 грудня

- ✓ 1934 р. Великий тасманийський суд засудив 28 українських діячів культури до розстрілу: О. Влизька, В. Мисиків, Д. Фальковського, М. Тарасенка, Г. Косицу та ін.
- ✓ 1948 р. У Торонто вийшло перше число газети «Голос України».
- ✓ 1964 р. Помер Сергій Ожогов, відомий мовознавець.
- ✓ 1970 р. Вперше на Індус планету здійснено посадку космічного апарату, посланий із Землі — поворотні Венери слагає радянська миклантанта станція «Венера-7».

Валерій Пустовойтенко не пройшов. Президент запропонує нового кандидата

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 14 грудня

Табло висвітлює цифру «381». Саме стільки зареєструвалося народних депутатів на ранкове засідання.

Після оголошення запитів парламентарії Голова Верховної Ради Олександр Івченко поінформував сесію про перехід із фракції КПУ до фракції СелПУ народних депутатів Світлана Друзюк, Сергія Іванова, Анатолія Кондратенка, Анатолія Мороза, Володимира Петренка, Михайла Туша. З фракції «Трудова партія України»

та «Реформин-Конгрес» до фракції «Відродження регіонів» перейшли народні депутати Орест Фурдичко і Василь Кошуньш, а ряди СДПУ (о) поповнив народний депутат Анатолій Франчук.

Потім голова Парламенту перейшов до розгляду першого питання порядку денного — про надання згоди на призначення Прем'єр-міністром України Валерія Пустовойтенка.

Народні депутати розглянули пропозицію фракції НДП провести голосування про призначення Прем'єр-міністра бюлетенями і у поєднанні голосування не підтримали її. «За» — 171 голос.

(Закінчення на 2-й стор.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Згадаємо про Раду Європи

Президент Леонід Кучма направив нагачним депутатам листа, в якому висловив ст. внаслідок затримкою з виконанням зобов'язань країни перед Радою Європи. Це, зокрема, ухвалення нових Кримінального, Цивільного, Кримінально-процесуального та Цивільного процесуального кодексів, законів про судовострій, про політичні партії.

Президент наголосив, що в разі неухвалення рішень із цих питань у січні ПАРЕ мо-

же вжити щодо України відповідні санкції. І це може мати «крайній негативні наслідки для країни як демократичної держави, котра намагається дотримуватися єдиних для європейських країн норм і принципів».

Нагадаємо, що під час перепильної кампанії і після виборів самого Леоніда Кучму було піднято різкі критичні з боку представників ПАРЕ у зв'язку з порушенням в Україні «норм і принципів» Ради Європи.

Влада рятує бізнес

Цілий комплекс заходів, як до мушкетерського замовлення на групи товарів (воно вже сгенуло десять із лишком мільйонів гривень), — знос Одеської міської та її виконком. У результаті заприцювало декілька ще незаво «сержанчик» підприємств (скажімо, ЗАТ «Альбатрос», «Пукрава комбінат», деякі інші). Десятки трудових колективів і цілі галузі напружують виробничі процеси. Так, підприємства харчової промисловості збільшили її випуск на 25 відсотків, текстиль — на 2,4 і загальному прирості промислової продукції за 11 місяців становив у мільйоні понад 16 відсотків.

У кожного своя арифметика

В Україні вперше за останніх час намітилася «досить стала тенденція» до роз'яснення проблем погіршення зборності у зарплаті. Про це зазначив міністр праці і соціальної політики України Іван Салах.

«Якщо максимальна сума зборності у зарплаті (у всій українській економіці) становила 7,2 млрд. грн., то за останні 6 місяців вона знизилася на 622 млн. грн.» — зазначив І. Салах.

Зборності у зарплаті в бюджетній сфері валосні знизити більш як на 0,5 млрд. грн., з виплати пен-

сій — на 1,2 млрд. грн. (зборності у пенсій становить нині 1,3 млрд. грн.), практично повністю погіршити зборності у стипендіях та інших індекс соціальних виплат, поновити «інтерфас-Україна».

Значення, така статистика не може не турбувати. Але водночас, наприклад, у Хмельницькій області цей показник аж ніяк не втішний. На і галузя зборності у виплатах пенсій в області становили 78 млн. грн., а у зарплаті — 214 млн. грн. Що набагато більше, ніж було на початку року.

Приватизований кіловат — темряви брат

Відключення електроенергії на Луганщині стали масовим явищем. Приміром, траплялося, що навіть в обласному центрі лікарі змушені були робити складні хірургічні операції при ліхтариках чи свічках. Хоча, ніде правди діти, відключення електрики не несподіванка — доведений ліміт споживання 650 мегават область перевищувала. Керівництво не втрималося і почалося від Міненерго збільшення ліміту. Крім того, подекудиють, що «культу свечки» формується тут не

без участі компанії «Луганськкобленерго», яку рік тому приватизувала київська фірма «Верона плюс». Шоправда, державна інструкція вже позбавила приватизований «рублинський» ліцензії на постачання області електроенергії. Є сподівання, що довічимося ввечері та ночі стануть світлішими.

Відключення електроенергії стали типовими і для інших регіонів. Приміром, у Львові діти вже звикли готуватися до уроків при свічках.

Історія одного інвестиційного спільного українсько-британського підприємства

«Толтасваск» газонафтова компанія (ПННК) ухв давно привертає увагу суспільства. Зокрема, що 22 квітня 1997 року в нашій газеті було опубліковано матеріал «Які прийшли, таких і мбили, або Скільки нам коштує нафта і газ із наших родовищ».

Уже тоді ревізія КРУ витягла на світ-божий мало порушень у діяльності СП.

(Закінчення на 3-й стор.)

Наші гроші пішли по-англійськи

Кол. Миколи КОВАЛЕНКА.

Спробуй і виграй!

Закінчується передплата на газету «Голос України» на 2000 рік. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету щонайменше на 6 місяців, потрібно надіслати до редакції копії передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробити позначку «Передплата-2000». Розігравати будуть тільки ті призів. І все це завдяки нашим спонсорам:

- 63. Київський фірма «КІНЕТІК» (генеральний директор Сергій Коваленко);
- 64. Рівненський сирніковий завод (директор Давидов Наумчик) — чотирі шкани сирніки власного виробництва;
- 65. Київському АТ «Каштан» (директор Галина Курченко) — сорочки, блузки;
- 66. Київському модному центру «Готел-Сервіс» (директор Світлана Парестюк, тел. 462-54-51) — курс лікування методом пневмомасажу.

Якщо ви одразу передплатите газету на весь рік, то жодна інформація вас не дістане. Цей рік ви зможете отримувати газету за «старою» ціною і вільно брати участь у другому розіграші заочувальних призів, який відбуватиметься за підсумками передплати на друге півріччя 2000 року. Попішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Спробуйте своє щастя і в розіграші заочувальних призів. Стекте за наступними номерами «ГУ», да буде продовжено список призів і наших спонсорів. Навіть вам щастить!

Сьогодні останній день передплати «ГУ» у Києві

P.S.

У номер

✓ Київ

У Києві радять з того, що ще два тижні тому критикували

Заяви, зроблені на віщорному брифінгу першим заступником голови закордонних справ Євгеном Бернєдом, доводять: в оцінці зовнішньополітичних подій у нас домінує здоровий філософський підхід. Який, що дуже цікаво, грунтується на міцних підвалинах, що то оптимізм, що то песимізм. Результатом є надзвичайно позитивне сприйняття цього, що довкола не відбувалося б.

(Закінчення на 4-й стор.).

Враження є, справи за реформами

США бачать бачити реальні результати проведення реформи, загалом американська посол Стивен Пайфер, аментуючи дами результати 3-го засідання українсько-американської міждержавної комісії «Кучма-Гор», ає відбулося у Вашингтоні. За словами посла, Президент Леонід Кучма має детальний план дій і намір вжити заходів щодо створення нормального інвестиційного клімату, боротися з корупцією, адосягнути приватизацію, розвивати малий і середній бізнес в Україні. А щодо питань безпеки, ає захищати Пайфер, Президент США Білл Клінтон підтвердив, що США «готові й надалі відкрито і прозоро обговорювати це питання з Україною». Окрім того, США підтримуватимуть зусилля України щодо збалансованої інтеграції. Одинка для цього аажливі внутрішні реформи в країні.

Хоч зберакую

Понад 5 мільйонів громадян України позбавляе можливості отримати допомогу з тимчасової непрацездатності, вагітності та після, ає оздоровлення й лікування. Про це ається у зверненні прес-айді Федерації профспілок України до Президента й парламенту країни, повідомляє прес-служба ФПУ.

У зверненні підкреслюється, що у зв'язку з введенням законів про бісований підприємств, про піднесення деяких видів підприємницької діяльності та у зв'язку з чинністю президентського указу про спрощену систему оподаткування адоходження, до Фонду соціального страхування від суб'єктів підприємницької діяльності, на які поширюється чинність цих законодавчих актів, практично припиняється.

Фонд соціального страхування є державним фондом, що перебуває в управлінні профспілкою України. Бюджет Фонду аявляється за рахунок аіраховуваних роботодавця у розмірі чотирьох процентів від фонду оплати праці. Бюджет на 1999 рік аизначено у розмірі 1,3 млрд. грн. З аютих Фонду здійснюються аіншіт допомоги з тимчасової непрацездатності, допомоги з вагітності, народження дитини, допомоги на поховання. Крім того, Фонд із своїх аютих сплачує частину аягості санаторіальних путівок, що адодаються працівникам для оздоровлення.

✓ Фотофакт

10 років тому помер відомий правозахисник, учений, громадський діяч, академік АН СРСР, лауреат Нобелівської премії миру Андрій Сахаров.

Фото з архіву ДНАУ.

У перемоги багато батьків, поразка — завжди сирота

Верховна Рада зробить все, щоб виконали свої конституційні зобов'язання і прийняти держбюджет-2000 ачасно, — аєпанен перш заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк на прес-конференції. Та зробити це буде дуже аажко, аоскільки проекту бюджету доіе нема.

Парламентарії поспішили з урядом, що той має полати до ВР доопрацьований варіант проекту бюджету не пізніше 15 грудня, щоб 21—22 грудня його розглянути аодночасно у другому й третьому читанні. (За аєсно канонами Кабінету Міністрів мав упоратися з проектом головного фінансового плану за два тижні після його затвердження в першому читанні 18 листопада). На думку Адама Мартинюка, можливі прийнятні три варіанти розвитку бюд-

жетних перипетій. Перший — депутати зроблять все імовірно й неймовірно й затвердять бюджет-2000 ачасно. Навіть якщо доведеться працювати не лише наступні два пленарні тижні, а й ає до першого новорічних канунів. Якщо це не вдасться, парламент прийме постанову, за якою до схвалення нового бюджету діятимуть параметри, закладені в законі про держбюджет-99. Серед депутатів також витяють пропозиції доробити й затверджувати бюджет без урядовців, лише силами парламентського бюджетного комітету. Втім, такі наміри А. Мартинюк назвав «абсурдними». Треба працювати спільно й аодоходити компромісу, переконаний він.

Щодо другого Адам Мартинюк відсутність парламентської більшості: «Поразка — завжди сирота, а в

перемогі забгато «батьків». На його погляд, ті, хто нібито привів Президента до перемоги, нині не можуть політати сфери впливу й міністерські портфелі. Особливо енергетичне лобі в парламенті. «Більшість буде тоді, коли з'явиться десять посад міністрів енергетики і фракції їх політати». А Мартинюк назвав «дорочними» не об'єднання фракцій й групами заради створення більшості, а складання списку, в акому коаний депутат розписується особисто. Нині, за його словами, в акому списку підписалися 185 депутатів. Однак лише у роздумку шось отримати. «А якщо шось не станеться, вони дуже швидко випишуться», — переконаний перший заступник голови парламенту.

Юліана ШЕВЧУК

Валерій Пустовойтенко не пройшов. Президент запропонує нового кандидата

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 14 грудня (Початок на 1-й стор.).

Отже, призначення Прем'єр-міністра мало відбуватися за прохолодою, встановленою у 1996 році, тобто голосування картками.

На сесію запрошуються Президент України Леонід Кучма. Головуючий зачитує поаання Президента і наає слово кандидату в Прем'єр-міністра Валерію Пустовойтенку. Він зробив короткий аналіз економічного стану в промисловості, сільськогосподарстві, розвитку культури і науки.

Доповідач зробив наголо на ралі гострих проблем, які не адоає розв'язати. Найперше — енергетична криза, криза управлінської системи та фінансової неадаєності. Повною мірою не оплачено амаат ладори нагород на проведення ринкових реформ.

Валерій Пустовойтенко виклав асновні програмні направи діяльності майбутнього уряду, що іх він ба-

чить ає прем'єр. Це — радикальні реформи: адміністративна, податкова, пенсійна, безпекова тощо. Одним з централізованих завдань стане боротьба з безробіттям, спеціальну урядову програму переаорачується аікрати й млн. робочих місць.

В. Пустовойтенко відповів на запитання народних депутатів.

Під час обговорення кандидатури В. Пустовойтенка на посаду Прем'єр-міністра народні депутати аєказали на окремі аспекти у роботі уряду, очолюваного кандидатом.

Прозвучала і різка критика уряду. На сесії аступили Президент України Леонід Кучма. Його коротка промова авершилася словами: Президент успішною пропонує кандидатуру Валерія Пустовойтенка на посаду Прем'єр-міністра і просить підтримати й.

Наступного ралі фракцій попросили підготувати перерву для консультацій.

Після півгодинної консультації у фракцій депутатів знову аікрати у сесійному залі. Олександр Ткаченко поставив на голосування внесену Президентом кандидатуру Валерія Пустовойтенка на посаду Прем'єр-міністра України. За цю пропозицію проголосували 26 народних депутатів.

До обрання Прем'єр-міністра не вистачило 20 голосів. Олександр Ткаченко оголосив 15-хвилинну перерву. Оскільки на такий результат багато хто з народних депутатів не чекав,

сесійний зал довго не розкоається.

Після перерви Голова Верховної Ради поінформував, що за цей час він обмінявся думками з Президентом, і відповідно до Конституції та Регламенту Верховної Ради Президент пропонує найбільшій групі аінш запропонувати нову кандидатуру, а Верховна Рада збереться, аєачено, наступного тижня для розгляду цієї пропозиції.

Отже, на сьогодні Україна без прем'єра.

Антоній КАРАС-
Фото Сергія АОНАЛ'Ю

Кандидат у прем'єри не здобув підтримки

Думки з приводу

Віктор Жервизкий, позарфакційний: — Очевидно, це відбулося через те, що не існувало відповідної жорсткої позиції Президента під час проведення консультацій з головами фракцій.

Сергій Москаленко, фракція Партії зелених: — Ми підтримували кандидатуру Валерія Пустовойтенка ає порядної людини, що набула позитивного досвіду, керуючи урядом протягом двох років, і має свою команду.

Решта депутатів, аєжко, керувалися іншими мотивами.

Олег Петров, фракція НДП: — Найбільше тоді, коли тебе адоають. Особливо коли адоають ті, хто в очі каже: «А ми за нас в ранковий час».

А тому хоча сказати: можливо, я в політій й не адоаю значних нисот, бо завжди дотримуватися принципу «шо кажу, те й роблю». Аде не можна думати аєно, аговорити народові другу, а робити прете.

Тому коли адоають аєжко, це є закономерністю нинішнього політичного життя.

Анатолій Єрмах, депутатська група «Незалежні»:

— Я голосував проти, бо Валерій Пустовойтенко за два роки не виправдав довіри і не провів аіжких радикальних економічних реформ.

Станіслав Сафронів, «Батьківщина»: — Думаю, в аснові результатів голосування — політичні інтерси, а не бажання економічних реформ.

Михайло Сирота, фракція Трудової партії: — Переконаний, що асна з причин такого результату полягає в тому, що не було сформовано парламентської більшості. Спершу треба було йі сформувати, азівши за аснову вибору платформу Президента ає програму діяльності майбутнього Кабінету Міністрів.

Іван Чиж, фракція «Лівий центр»: — Якщо Президент реально працює, шось прем'єром був Валерій Пустовойтенко, то є сьогодні бажання й аіншальної боротьби за крило прем'єра — шось на зразок «спікерів».

Ігор Остап, депутатська група «Реформи-Конгрес»: — Складається враження, що серед тих, хто голосував проти, аіжко аіжко висмихув картку, було дуже баао депутатів з пропрезидентських

Чому? Про це розповідають народні депутати України

фракції. Збувся прогноз, за аким Валерій Пустовойтенко міг отримати ніж у складення політичної більшості, ає Геннадій Дюжевич, фракція КПУ: — Сталося те, що сталося. Ліві фракції від початку аєзавляли про несприйняття уряду Пустовойтенка. Вони аіжко аіжко питання про недовіру шьому уряду на розгляд сесії.

Але сьогодні баж зааіа інша схеа, аінший механізм, аоскільки деякі праві фракції баають на цій посаді аіншу кандидатуру.

Дмитро Табачник, депутатська група «Відродження регіонів»:

— Валерія Пустовойтенка знали колишні колеги по передвиборчих президентських перегонах — деякі члени депутатської групи «Відродження регіонів» та фракції Трудової партії. Картина виглядає дуже просто: 110 комуністів витягли картки, а праві фракції не вистачило 20—25 голосів.

Така поведінка неаідна депутатського об'єд'язку, звична народного обрання. Аіжко аіжко через консультації, ааюження різних кандидатів, різні аінші канкули економіка України і далі перебування в неаєкерованому стані, що, звичайно, не сприятиме політично ситуації в державі.

Затисав Володимир КОРОЛЮК.

На сьогодні Україна без прем'єра

Нові гроші піли по-англійськи

Історія одного інвестиційного обману

(Початок на 1-й стор.).
З української сторони його засновниками виступили державні підприємства «Полтавагазпром» і «Полтавагазгазозагосп» в особі Фонду державний (по 26 і 25 відсотків акцій відповідно), а з російської — компанії «Джест ІІІ Кемп Експлоїтешн анд Продакшн ЛД» (ЖКХ — 49 відсотків акцій). У тому матеріалі наводилося чимало фактів невиконання СП умов ліцензійної угоди щодо розвідки та освоєння надр. Так само, як і чимало фактів фінансових зловживань.

Наприклад, за оцінками ревізорів КРУ, виснажилися різноманітні фінансових операцій тільки за 1995 рік доходи компаній було зменшено на суму понад 3,2 млн. гривень. Зазначимо, що основний видобуток СП здійснювало із свердловин, раніше пробурених українськими підприємствами за рахунок власних коштів ПГНК виплатила зарплату 635 іноземним фахівцям на суму понад 5,7 млн. доларів США.

Що відтоді зминьлося? Мусимо констатувати за 5 років діяльності СП на ліцензійній площі так і не одержано приросту запасів рідкого газу, невідомість із тих асів, які були виявлені геологічними підприємствами не до створення СП, вилучено близько 20 відсотків. А на розвідку витрачено майже 200 млн. доларів бюджетних коштів. Але (диво дивне) з'ясувалося, що наслідок такої діяльності це й утворилася заборгованість перед англійським співзасновником СП — ЖКХ — розмірі 62,6 млн. доларів США. Можливо, саме ця

випадку просто є монополізованим посередником — постачальником товарів та послуг до СП, що створює умови для значного завищення цін на них. Причому, виконання робіт іноземними фахівцями становить близько 40 відсотків собівартості продукції. І це при тому, що іноземні фахівці фактично не розпочинали експлуатацію нових ділянок, а використовували старі запаси, розвідані на вірності СП. У грошовому виразі обсяг геологорозвідувальних робіт СП становив лише 30 млн. гривень (це 12,8 відсотка від вартості реалізованої нафти і газу), з яких 29,4 млн. гривень — власні кошти «Полтавської газонафтової компанії». То де ж інвестиції, про які говорять представники ЖКХ? А якщо про їх реальність мовити судити хоча б з того, що британським співзасновником СП вони оцінюють від 88 до... 120 млн. доларів США. Натрікнула, у листі до Держкомітету з геології та використання надр від 28.07.99 р. суму інвестицій визначено у розмірі 100 млн. доларів США, у листі від 7.10.99 р. — 91,7 млн., у листі від 20.05.99 р. — 88 млн. доларів США. Водночас офіційно задекларовані інвестиції компанії в Україні становлять лише... 1,5 млн. доларів США.

Тому й не дивно, що протягом п'яти років СП так і не розпочало експлуатації ліцензованої площі (2500 кв. км), підготувавши до за-

хисту запаси лише по 1 відсотку(!) її обсягу. Натомість зосередило увагу на видобутку вуглеводнів із раніше розвіданих за бюджетні гроші родовищ. У цьому контексті також цікаво було б почути, хто із споживачем видобитої нафти. Чи не тече вона за кордон, у той час коли простояють вітчизняні нафтопереробні заводи? Врешті-решт було б не зайвим, щоб СП оприлюднило фінансовий звіт своєї діяльності, як це прийнято у світі — тобто, щоб ця діяльність була прозорою.

Очевидно, відповілі щодо фінансових аспектів діяльності СП падути ті, кому не наскиталося майже ніяких, принаймні, скасовано на таку відповідь. Але виникає ще одне логічне запитання: якщо СП не здійснює геологічних досліджень на чималій перспективній надротгазовій площі, то чи не час уже скасувати видану ліцензію, щоб цю роботу могли розпочати інші компанії? Бо позиція СП — це навіть не позиція собаки на сіні. Той, нікого не підпускаючи до копії, хоча б не намагався з'їсти сіно. При цьому наголосимо, що Україна зацікавлена в співпраці з іноземними компаніями, однак негативні наслідки діяльності СП вимагають удосконалення цієї співпраці. Аж у даному випадку ми маємо лише нагромадження боргів та витрату з інвестиційного об'єкту потенційно цікавих об'єктів.

Сергій ЛАВРЕНКО.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито»

Верховна Рада України постановляє:

1. Підпункт «а» пункту 2 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113; 1995 р., № 30, ст. 229) викласти у такій редакції:

«а) із позовних ініціатив, заяв майновитого характеру

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2000 року.

Президент України Л. КУЧА.

м. Київ,
18 листопада 1999 року.
№ 1244-XIV.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

«Про День землевпорядник»

На підтримку ініціативи Державного комітету України по земельних ресурсах і Співки землевпорядників України та враховуючи значний внесок землевпорядників у проведення реформи в Україні, заохочення раціонального використання та охорони земельних ресурсів, постановляю:

Установити в Україні професійне свято — День землевпорядника, яке відзначати щороку в другу суботу березня.

Президент України Л. КУЧА.

м. Київ, 11 грудня 1999 року.
№ 1556/99.

Як сир у маслі, або Слово за земляків, які того варті

Вітчизняний стиль

За всіх очок Покровський сироварів справді мав би почуватися, як сир у маслі, і гордо знати. Це наприкінці відеостеж роки його третій сир було виставлено крамнич спочатку на виставі у Деліаусу, а потім — у Лондоні та Парижі. Отож якби сьогодні цьому підприємству створили належні умови, воно, мабуть, підкорило б не лише Європу...

У рідній області покровчани і сьогодні діють фору схожим підприємствам. Якщо вивести на вершкове масло кількох ту-

Начальник сироварного цеху Валентина Циганок

Світлана Мейлах з готовою продукцією, за якою до Покровського йдуть з усіх кутків України

«Покровське особливе», а тим паче «Покровське екстра» напевно не поступиться за якістю. Воно — як домашнє, але краще. Бо в цій справі багато варті і майстерності. І секретні сучасні технології, а те і те покровчани мають.

— У нас справді є свої таємні виробництва традиційного українського вершкового масла — каже директор сировару Віктор Луков, — але з усією відповідальністю заявляємо, що жодних штучних добавок не застосовуємо — тільки натуральні продукти.

Цим, на жаль, за нинішніми обставинами покровчани нахилили на себе й биду. Їхнє масло найбільше стає «потерпачем» від успішних діляк, котрі продукують і збабувають підробки. Тому й доводиться терміново міняти обгортку. Тепер вони маскують свій продукт за допомогою «хитрих» способів: зображенням ворони-гаві — немов нагадує споживача, що не треба доводити гав і купувати недоброякісну продукцію хитрих виробників. Хоча передусім покровчани таким чином захищають свою честь і репутацію.

Та гав-ворона на обгортці з'явилася не випадково. Це ж бо в інтерпретації Глібова-байкари дуршла хитра лиси-

ця, намагаючись виманити кусень смачного й поживного сиру. А твердий сир, повторюємо, фірмова продукція Покровського сировару. Він один з найстаріших в Україні — багатий на досвід і власні технології набутий та традицій, хоча б не використаний і оновлений за допомогою не заморських, а доморощених інвесторів.

Сир «Український» та «Славутич» не мають собі рівних. Та доводиться шукувати, що потужності заводу нині і на трішки не використовувати, а їхня рентабельність майже нульова. За добу переробляють 14—15 тонн молока. Пополнюю його закваскою у йселенні. Лише останнім часом, кредитування тваринників місцевих сільгосппідприємств, дозволилося зайняти, що все молоко надходить тільки на сироварню. Зайшла і пішла до села «Явонка». Тепер ув'язи разом побудовано, що врешті-решт вивернуло з провалів економічних виробничих нетаргетів.

А що правдолюбів покровчанам це до снаги, ніхто в області не сумнівається.

Микола НЕЧИПОРОВ.
Фото Миколи М'ЯКИШКОВА.

Іде солом'яке слово

Якщо з буряків добувати не лише самогон, то одразу постає купа проблем!

«Свободі»

Цукрова галузь, яка донедавна виробляла білосніжні цукор, нині перебуває у жалюгідному стані. Згідно з останніми даними Держжаромпрому, цього року 174 заводи спроможні виробити лише 1630 тисяч тонн білого піску. Менше, ніж потрібно країні для внутрішнього споживання. В чім річ? Це ми першочергово іспитуємо у ЗАТ «Укррос», чий завод (Пальмірський на Червоному та Чортківському в Тернопільщині), судячи зі звітності, увійшов в «п'ятірку» найкращих виробників цукру в Україні.

Моменти рано чи пізно вимірюють

Кор.: Вагати статистика нашого доблесного АПК часом вражає. Подивіться, то наші посіви нічим не поступаються західноєвропейським. Але врожайність завжди не перевищує 150 центнерів з гектара, тоді як на заході 700 і вище. Чого доброго, можна діяти висновку, що в нас перевернувся чорний квадрат.

Олексій Ковальчук, начальник відділу компанії «Укррос-сирець»: Воно так і є, бо земля родить тільки у двайдцять господарів, котрий не забуває вчасно її засадити. Наприклад, лювати, обробляти і сумлінно виконувати обов'язки агронома. Наш виробник «зайняв» не через лінощі, а через різке погіршення ресурсного забезпечення галузі, спричинене економічною кризою в цілому. Якщо на початку десятиліття, скажімо, промисловість виробляла більш як 4 млн. тонн мінеральних добрив (на гектар припадає 40 кілограмів піпери), то тепер — лише півмільйона тонн (трохи більш як 19 кілограмів на гектар). Чи варто дивуватися, що цукрові буряки цього року вже в землі були уражені кореневою гниллю. Не на вістку, а в рази скоротилися виробництво і застосування засобів захисту рослин, а високопродуктивну техніку для вирощування і збирання цукрових буряків можна роздобути лише за кордоном. Наприклад, бурякозбиральні «Хольмер» у зонах Пальмірського та Чортківського заводів коштували «Укрросу» 45 мільйонів доларів у вигляді позик від однієї з австрійських банків. Такий грошик на багатостраждальних цукрозаходах України не пахне...

Олексій Ковальчук, глава компанії «Укррос-сирець»: Як не мене, МІНАПІП прокуди зобов'язаний був перебачити початок вимирання громадської багатоглибини цукрової галузі, як структурно на часі порівняти з мачою-мачою. Відомо, що, зокрема, через непристосованість до коливних реалій. Так само і наші 192 цукрові заводи, які кілька років поспіль страждали через дефіцит цукрових буряків, нафтопродуктів, енергоресурсів, здатність валютного курсу та ін., узагалі не відповідають сучасним реаліям.

Кор.: Ваші заводи переробляють 6 тисяч тонн цукрових буряків на день, то вони не рівня, скажімо, «Плотири-сичанки», які тим часом здатні витримувати оптимальний режим переробки цукрових буряків, тобто працювати безперервно упродовж 100 днів...

Олексій Ковальчук: Справді, але «Плотири-сичанки» погоди не роблять. І, в першу чергу, галузь з мачою, я мав на увазі не лише сучасне заводів (на Вінничині, скажімо, їх 39), а й дивовижні диспропорції між попитом і пропозицією цукру в країні, до чого за рахунок не пристосованість складних органів нашої галузі. А не пристосовується — загине. Зрештою, керівникам АПК варто замислитися: чому німці ви-

куповають у Молдові чотири заводи для того, щоб на їх базі створити один? Та тому, що вже давно усвідомили: будь-якій країні достатньо виробити стільки цукру, скільки вона може спожити за рік, і наша країна — не виняток. Отже, треба підключитися про структурні зміни в цукровій галузі, щоб не втратити її.

Для кого цукерко?

Олексій Ковальчук: Сьогодні керівники Держжаромпрому і МІНАПІП не погоджуються. Періорієнтація на цукор-сирець може поставити достатній рівень на галузі, бо вона традиційно спиралася на перероблення цукрових буряків...

Кор.: Інакше кажучи, як тільки відпаде потреба працювати по-старому, швидко піде і в робочих місцях. Але це вже соціальний зріз проблеми...

Олексій Ковальчук: Та ще який! Соціальне забезпечення багатьох районів зазвичай складає від економічної діяльності певного цукрового заводу, попри навіть те, що він частину кошикової інфраструктури вже передав на баланс місцевого органу самоуправління. До того ж, цукор — це цукровий завод — це своєрідна ТЕЦ з автономним виробництвом тепла і електроенергії, послугами якої населення користується в кредит.

Кор.: За два останні роки, засталося, Україна завезла більш як 300 тисяч тонн цукру-сирцю. Це розширювали як спробу — за рахунок розширення пропозиції стримати зростання ціни у роздрібній торгівлі. Але, схоже, цукор-сирець став і солодкою цукеркою для усіх, хто записався обійною зарплати. Чи я помиляюсь?

Олексій Ковальчук: Це вже не таємниця. Купуючи цукор, вам байдуже, з якої сировини його виготовили, розмір і споживчі якості солодких кристалів модуль шкідливих іонів, заборогів, а вас цікавить лише ціна. Якщо солідарність сирцю цукор низька, тим паче що сирець заволаш згідно з підписаним указом Президента, а значить — за низькими митними тарифами, то хіба не логічно цей цукор за ціною порівнявати до виготовленого з цукрових буряків? І вивалити ним заробітну плату. І заробити на ньому неабиякі прибутки.

У багатих свої проблеми

Олексій Ковальчук: ... А на вигляд сирець — буряний цукор.

Олексій Ковальчук: ... І до того ж цукор-сирець — це цукор-сирець. Завтра цукор буде дорожче — і правдиві змусили буть на нього підняти ціни.

Кор.: Схоже, це символічно. Якщо згадати, що ціна на тонн цукру, пропонуваного в Європі, сягає більш як 220 доларів США, а в Україні — 280, то, поглявши на свої кордони замку, можна робити великий бізнес на маніпулюванні цінами на цукор. Скажіть, а у вас як продають цукор були конкретні заволодіння на поставку цукру-сирцю?

Олексій Ковальчук: Тільки одного разу кондитерський гільз замовив саме цукор-пісок із сирцю для виготовлення карамелі.

Олексій Ковальчук: Якщо відкрити митні бар'єри, Україна матиме цукру цілодобло. Тим паче що на світовому ринку сьогодні його перевиорієнтовано сирцю і м'якотию. Але ми поважаємо свою галузь і стіймо заземлими від імпорту цукру так само, як і на ринку енергії...

Олексій Ковальчук: 4,5 мільйона тонн — нібито небагато, але цього достатньо для внутрішнього споживання Росії. І спробувати його продати. Як кажуть, у

багатих свої проблеми. На кордоні України на цукротрейлерів навіть на сирець окує мито — 300 євро за тону імпортної сировини. Росія закупає цукор-сирець по вниці, торгують з кимось іншим вона не бачить сенсу...

Кор.: У вашій статті це звучить навіть зловісно. Бо ЗАТ «Укррос» — це вже визначений на зовнішніх ринках цукровий і зерновий трейдер. І коли вже ви починаєте скарикатися... До речі, чи вломо вам, що на великих нарадах у Держжаромпрому цукрові заводи ділять на «наших» і «ваших», і з'ясовується, чи не в нашому таборі.

Олексій Ковальчук: Дивно. Можливо, через те, що на Пальмірському цукрозаході вже немає державної частки власності? Але від цього заводу і ЗАТ «Укррос» не перестають бути українськими і працювати краще за «наших» і «ваших», інвестуючи у розвиток цукрової промисловості і сплучаючи до бюджету усіх рівнів мільйони гривень.

Ми всі навчилися потроху...

Олексій Ковальчук: До речі, це не завадило на початку листопада на Чортківському цукрому заводі провести загальнодержавний семінар на тему: як працювати економічно. Йшлося про оптимізацію використання енергетичних засадки автоматизації, ритичності виробництва, поліпшення технологічного процесу та інших премоудностей. Але знаєте, що запам'ятовалося найбільше?

Для багатьох директорів заводів, і власне для чиновників з МІНАПІП, деякі очевидні речі були новим відкриттям. Скажімо, якщо застосувати природний газ за бартерними схемою, то за кожну тисячу кубів треба сплачувати на 10-15 доларів більше, ніж за розрахункові живими грошми.

Олексій Ковальчук: Стара діла — не хочемо або не вміємо рахувати. З цієї ж причини «Укррос» цього сезону відмовився інвестувати у господарства матеріальні та фінансові ресурси, як це було раніше за першою загальнодержавною правління і до останньої вимоги. Економіка коштує, як і економіка держави, не терпить дукавої арифметики.

Кор.: То все-таки, які тепершні вклядення?

Олексій Ковальчук: Близько 15 мільйонів гривень. Але, судячи зі статистики Держжаромпрому, навіть цукрові заводи вивалюють ціни — Новий рік ми зустрічимося в добром настрої.

Кор.: Нині жваво обговорюють пер-

ший указ Президента України про приватизацію земельних ділянок. Думки з цього приводу різні, часто-густо — диаметрально протилежні...

Олексій Ковальчук: Було б дивно, якщо цього не було. Це природно, бо ми маємо дуже суперечливе земельне законодавство і неорієнтований погляд на товарні відносини. Я не готовий до предостаннього аналізу цього законодавчого акту, але вже перше його прочитання ставить низку серйозних запитань. І навіть не про те, чи знайде сьогодні знаряддя праці для обробки землі. І навіть не про те, чи прокинеться в конкретному господарстві або селянинові почуття власності. Я кажу про речі практичніші — ціна на землю і сільськогосподарську продукцію, застосування і кредитну відповідальність, незалежність від адміністративного втручання у підприємстві діяльність тощо. Наш сільськогосподарський сектор, недостатньо поінформований, він про указ ще не чув. Це так. Але це менше він захищений від лукавства своєї і районного начальства, бухгалтерів, провідників-посередників, гастрономів-інвестора, які здатні здійснити по-своєму земельний передел.

Олексій Ковальчук: Селянина роками відлучали від грошей і більш-менш економічних знань — це, як на мене, відповідь на те, чому, власне, ніякі земельні реформи ніщо не змінює, а не змінює. В колосках про якісь там діленнях або ренту від землі неохоче у сейф правління сертифіката на земельний план, швидко можливо, почувли тільки тепер.

Кор.: Якщо було сагіло і правдиво телевізор. Але звідки правдиві візьме гроші для виплати дивидендів?

Олексій Ковальчук: Отож. І в про це. Тим часом указ — це спроба зробити легітимним процес, які вже давно розпочалися. Скажімо, наша компанія пропонує безнадійному боржникові-когоспу розрахуватися за кредити одними цукрами за землю і в такий спосіб ризику його від банкруства...

Кор.: Підсумуючи сказане, можна дати висновок, що порятунком цукрової галузі, як і раніше, залежить від результативності відомчого та урядового управління грошми і грошми на селі. А який ваш прогноз на друге тисячоліття?

Олексій Ковальчук: Прогнози — справа неабияка. Кажемо, що ціни на цукор не зростатимуть. Тепер кажуть, що помірним будуть ціни на цукор...

Записав
Сергій ВЛАД
Коліж Юлія ЄВАНОВОІ.

